Základní seminář k programu LIFE – tradiční projekty

Praha, 19. 5. 2016

Legislativní zakotvení programu LIFE

- **Komunitární program pro životní prostředí a oblast klimatu** 2014 - 2020;
- **Nařízení** (ES) **č. 1293/2013** z 11. 12. 2013;
- Podpora a rozvoj **legislativy EU v oblasti EU**
- Podpora **7-ho akčního programu EU pro životní prostředí**; **Plán pro Evropu účinně využívající zdroje, Strategie Unie pro biologickou rozmanitost do roku 2020**
- Celkový rozpočet 2014-2020: **3,457 miliard €**
- **Komplementární** k ostatním dotačním programům EU

Řízení programu LIFE

- **Evropská komise**
- **Výkonná agentura pro malé a střední podniky EASME**
- **2 víceletá pracovní období programu:**

  Prováděcí rozhodnutí Komise o přijetí Víceletého pracovního programového období 2014 – 2017 ze dne 19. března 2014
- **Členské státy - národní kontaktní místa**

Struktura LIFE 2014-2020

- **2 Podprogramy:**
  - **Podprogram pro životní prostředí** (75% z rozpočtu LIFE) – **184,1 mil. eur** pro rok 2015 pro TP
  - **Podprogram pro oblast klimatu** (25% z rozpočtu LIFE) – **56,67 mil. eur** pro rok 2015 pro TP

- Každý podprogram se skládá ze **3 prioritních oblastí**

Oprávnění žadatelé

- Veřejné subjekty
- Soukromé podnikatelské subjekty
- Soukromé nepodnikatelské organizace (včetně NNO)
- Právně registrované v EU

- Možnost realizace projektů v partnerství
- Mezinárodní projekty – větší šance na úspěch

Prioritní oblasti a míra kofinancování

Podprogram Životní prostředí

1. **Příroda a biologická rozmanitost 60 – 75% (tvoří 55% z alokace podprogramu)**
2. **Životní prostředí a účinné využívání zdrojů – 60%**
3. **Správa a informace v oblasti životního prostředí – 60%**

Každá z prioritních oblastí se skládá z několika **tematických priorit** – viz **Příloha III Nařízení.**

Podprogram Klima

1. **Zmírňování změny klimatu – 60%**
2. **Přizpůsobování se změně klimatu – 60%**
3. **Správa a informace v oblasti klimatu – 60%**

Pro každou tematickou prioritu jsou stanovena **projektové témata – viz Pokyny pro žadatele**.

Typický projekt LIFE

- Přispívá k **naplňování, nebo rozvoji evropské environmentální legislativy**, včetně Roadmap to a Resource Efficient Europe
- Rozpočet kolem 1 – 2 mil. eur, ne nižší než 500 000 eur
- V případě partnerství doporučeno max. 5 partnerů
- Navazuje na výsledky předchozích projektů financovaných z EU
- Podporuje **systémová** řešení, která jsou dále **udržitelná** - zapojuje do realizace zainteresované subjekty, pro které mohou mít výsledky projektu nějaký význam (včetně státní správy, neziskových organizací, odborné i laické veřejnosti)
- Má dopad i na jiné politiky EU
- Je demonstrací osvědčených postupů pro ostatní
- Průběžně monitoruje a vyhodnocuje dosahované výsledky
- Přináší socioekonomické výhody

Prioritní oblast LIFE ENV – Životní prostředí a účinné využívání zdrojů

Kofinancování 60% z celkových způsobilých nákladů

Pět prioritních okruhů:

- Voda
- Odpady
- Účinné využívání zdrojů včetně půdy a lesů
- Životní prostředí a zdraví, včetně chemických látek a hluku
- Kvalita ovzduší

- Viz *Projektová témata programu LIFE*
- Zisk 10 bodů, pokud je zaměření projektu plně v souladu se stanoveným projektovým tématem.

- **Demonstrační nebo pilotní projekty**

Demonstrační projekt

- Zavádí do praxe, testuje, vyhodnocuje a šíří opatření, metodiky nebo přístupy, které jsou v konkrétních – např. zeměpisných, ekologických či socioekonomických – souvislostech daného projektu nové nebo neznámé a které by bylo možné použít za podobných okolností jinde.

- Monitorování, vyhodnocení a zveřejnění výsledků je nezbytnou součástí demonstrativního přístupu.

Pilotní projekt

- Používá techniku nebo metodu, jež dosud ani na jiném místě nebyla použita či vyzkoušena, která v porovnání se současnými osvědčenými postupy nabízí potenciální přínos v oblasti životního prostředí nebo klimatu a kterou lze následně použít ve větším měřítku v obdobných situacích.

- Monitorování, vyhodnocení a zveřejnění výsledků je nezbytnou součástí demonstrativního přístupu.

Prioritní oblast LIFE NAT/ BIO – Příroda a biologická rozmanitost

LIFE NAT

Kofinancování 60 - 75% z celkových způsobilých nákladů

- **Naplňování Směrnice o ptácích (92/43/ES) a stanovištích (2009/147/ES)**
- **Aktivity podporující bio-geografické semináře sítě NATURA 2000**
- **Integrované přístupy pro naplňování prioritních akčních rámců**
- **Projekty nejlepší praxe, demonstrační nebo pilotní projekty**
- **Musí vykazovat evropskou přidanou hodnotu (udržitelnost, přenositelnost nebo přeshraniční přesah)**

- Viz *Projektová témata programu LIFE*
- Zisk 10 bodů, pokud je zaměření projektu plně v souladu se stanoveným projektovým tématem.

LIFE BIO

Kofinancování 60 % z celkových způsobilých Nákladů

- **Naplňování Strategie Unie o biologické rozmanitosti do roku 2020, cíl 2 - 5**
- **Aktivity musí být v souladu s národními nebo regionálními strategiemi pro biologickou rozmanitost**
- **Projekty nejlepší praxe, demonstrační nebo pilotní projekty**
- **Musí vykazovat evropskou přidanou hodnotu (udržitelnost, přenositelnost nebo přeshraniční přesah)**

Projekt nejlepší praxe

- realizuje vhodné, nákladově efektivní a nejmodernější techniky, metody a přístupy zohledňující konkrétní souvislosti daného projektu.
- Monitoring dopadu realizovaných opatření je povinný.
- Testování a vyhodnocování účinnosti technologií/metod nejlepší praxe by nemělo být součástí projektu.

Prioritní oblast LIFE GIE – Správa a informace v oblasti životního prostředí

Kofinancování 60% z celkových způsobilých nákladů

Cílem projektů je zlepšovat znalostní základnu pro přípravu, provádění, posuzování, sledování a vyhodnocování politiky a předpisů Unie

- Informační a komunikační činnosti a kampaně na zvyšování informovanost v souladu s prioritami sedmého akčního programu pro ŽP
- Podpůrné činnosti účinného kontrolního postupu a opatření na podporu dodržování právních předpisů v souvislosti s legislativou Unie, podpora informačních systémů a informačních nástrojů v oblasti provádění právních předpisů Unie týkajících se ŽP

Priority LIFE – CLIMA

Zmírňování změny klimatu (Podpora přechodu na nízko-emisní a udržitelné hospodářství pružně reagující na změnu klimatu.)

- ✓ Energeticky náročná odvětví
- ✓ Nahrazení látek poškozujících ozonovou vrstvu
- ✓ Využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví

Adaptace na změnu klimatu (Podpora snah vedoucích ke zvýšené odolnosti na změnu klimatu)

- ✓ Zranitelné oblasti (dle Adaptační strategie EU)
- ✓ Zelená infrastruktura a adaptace založená na ekosystémovém přístupu
- ✓ Hodnocení zranitelnosti a adaptační strategie
- ✓ Adaptace měst

Správa a informace (podpora rozvoje a implementace klimatické politiky a legislativy EU)

Energeticky náročná odvětví

Rámec EU pro politiku v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030

- ✓ 40 % snížení emisí skleníkových plynů
- ✓ 27 % podíl obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě
- ✓ 27 % zvýšení energetické účinnosti

- Energeticky náročná odvětví a možným rizikem úniku uhlíku
- Inovativní technologie pro snížení emisní intenzity ve výrobním a zpracovatelském průmyslu
- Návrhy využití a implementace průlomových řešení v průmyslové výrobě nebo procesů s dlouhodobým efektem
- Nové suroviny, které umožní snížení specifických emisí skleníkových plynů

Nahrazení látek poškozujících ozonovou vrstvu

Cílem EU je nahradit látky poškozující ozonovou vrstvu alternativami šetrnými ke klimatu

- ✓ snížení prodeje HFC (80 % do roku 2030)
- ✓ použití jiných fluorovaných plynů

- Využití alternativ s nízkým potenciálem globálního ohřevu (GWP)
- Nové způsoby pro používání izolačních pěn
- Nové protipožární systémy (pro lodě a letadla) bez obsahu halonů
- Alternativy pro laboratorní a analytické použití látek poškozujících ozonovou vrstvu

Využívání půdy, jeho změna a lesnictví

Hlavní výzvou pro EU je sběr dat o koloběhu uhlíku v souvislosti s využíváním krajiny, půd, lesů a vypracování pravidel aplikovatelných v EU i v celosvětovém měřítku.

- Využití krajiny
  - Strategie a postupy obhospodařování krajiny a půdy s nízkými emisemi
  - Místní a regionální koncepce pro zvýšení a udržení potenciálu půd jako zásobníku uhlíku
- Monitoring emisí skleníkových plynů a započítávání využití půdy
  - Zlepšení monitoringu a započítávání zásob uhlíku
  - Přínos do pravidel pro započítávání v rámci LULUCF
- Udržitelné využívání pevné biomasy
  - Nové udržitelné přístupy k výrobě a spotřebě biomasy
  - Transformace biomasy jako dlouhodobého úložiště uhlíku
- Zemědělství
  - Nízkouhlíkové zemědělské postupy s dopadem na úroveň organické půdní hmoty
  - Zhodnocení a zlepšení stávajících klimatických opatření v rámci SZP

Adaptace na změnu klimatu

Adaptační strategie EU (2013) stanoví 3 hlavní specifické cíle

- ✓ zvýšit odolnost členských států EU
- ✓ zvýšit informovanost o problematice adaptace na změnu klimatu
- ✓ zvýšit odolnost klíčových sektorů

a 8 akčních bodů.

- Zranitelné oblasti
  - Přeshraniční spolupráce
  - Horské systémy
- Zelená infrastruktura a ekosystémový přístup
- Hodnocení zranitelnosti, ekonomické analýzy, adaptační strategie

Adaptace měst

- Rozvoj a implementace místních adaptačních strategií v rámci tzv. „Mayors Adapt„
- Rozvoj a implementace inovativních adaptačních technologií v městských oblastech
- Podpora a rozvoj zelené infrastruktury ve městech
- Projekty s vícenásobnými benefity

Řízení a informovanost

Kromě zvyšování informovanosti a povědomí o problematice ochrany klimatu, EU usiluje o zlepšení řízení a správy (governance) a budování kapacit (institucionálních, finančních, atd.).

- Národní strategie v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030
- Monitoring, reporting a následné vyhodnocení opatření
- Školení o implementaci právních předpisů týkajících se klimatu
- Koordinační platformy pro monitorování politiky v oblasti klimatu, posuzování, hodnocení ex post
- Výměna osvědčených postupů, zvyšování povědomí o zranitelnosti v oblasti změny klimatu, možnosti adaptace

Další zdroje informací

- www.mzp.cz
- http://ec.europa.eu/environment/life/index.htm
- http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=home.getProjects&strandID=3
- http://ec.europa.eu/clima/policies/package/index_en.htm
- http://ec.europa.eu/clima/policies/2030/index_en.htm
- http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/documentation_en.htm
- http://climate-adapt.eea.europa.eu/
- http://mayors-adapt.eu/

Územní rozsah

Možná účast třetích zemí.

Možná spolupráce s **mezinárodními organizacemi** (např., mezinárodní studie).

Činnosti mimo EU a zámořské země a teritoria jsou způsobilé za podmínky:

- jejich **nezbytnosti** k dosažení cílů **a**
- **účinně vynaložených opatření** mimo území EU; **a**
- koordinující příjemce má sídlo v EU.

Konečné termíny pro předkládání projektů

- Vyhlášení výzvy Evropské komise: 19. 5. 2016
- **Konec výzvy** Evropské komise:
  - **7. 9. 2016 (CLIMA),**
  - **12. 9. 2016 (ENV),**
  - **15. 9. 2016 (NAT/BIO a GIE)**
- Přepokládaný termín zahájení realizace projektů:

  červen / červenec 2017

Výzva MŽP na národní kofinancování „tradičních projektů“ LIFE

- Vyhlášení národní výzvy - **začátkem června 2016**
- Konec národní výzvy – **7. července 2016**
- Obecná nejvyšší míra podpory činí **maximálně 15 %** z celkových způsobilých nákladů projektu a **současně ne více než 10 mil. Kč na jeden projekt**
- Posuzuje se soulad s požadavky programu LIFE a odborná stránka projektu
- Předkládá se v češtině, výdaje v eurech

Výzva MŽP na kofinancování přípravy projektové dokumentace

- Vyhlášení národní výzvy - **začátkem června 2016**
- Konec národní výzvy – **7. července 2016**
- **Max. 150 000 Kč** na jeden projekt - oproti vykázaným uhrazeným výdajům
- Podmínkou je úspěch v národní výzvě a předložení projektového návrhu do výzvy evropské
- Proplácení výdajů ex-post
- Posuzuje se soulad s požadavky programu LIFE a odborná stránka projektu
- Předkládá se v češtině, výdaje v Kč

Kontrola správného zaměření projektu

1. Pravidlo komplementarity – neexistuje jiný, vhodnější finanční nástroj?
2. Tematické priority stanovené v **Nařízení** LIFE, Příloha III: lze projekt zařadit do jedné ze stanovených tematických priorit? O jakou priortní oblast ve kterém z podprogramů se jedná? **(v žádosti musíte zvolit pouze 1 prioritní oblast)**
3. Projektová témata: Shoduje se záměr projektu s projektovými tématy stanovenými v **Pokynech pro žadatele (Guidelines for Applicants)?** Pokud ne, jedná se o téma, jež uplatňuje nebo rozvíjí politiku EU v oblasti životního prostředí, a zároveň 7- akční rámcový program EU?
4. Odpovídá záměr projektu požadovanému projektovému typu (demonstrační/pilotní atd.)

Pro pomoc: **Orientation document nebo life@mzp.cz**

Děkuji za pozornost

Markéta Konečná, odbor finančních a dobrovolných nástrojů MŽP

life@mzp.cz

02-267-122-830/ 02-267-122-447